

>DE ONTDEKKINGSREIS VAN...



...TIEN DOORZETTERS

Uitgave ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van ROC Eindhoven, november 2006

## >COLOFON

'Tien' is een uitgave van ROC Eindhoven ter gelegenheid van het tienjarig bestaan in 2006.

*Interviews:* José van der Waerden  
*Foto's:* Karin Quint  
*Redactie:* Peter Brees, ROC Eindhoven  
*Ontwerp:* Rekers & Van Noppen  
*Druk:* Drukkerij Snep

©ROC Eindhoven november 2006  
[www.roceindhoven.nl](http://www.roceindhoven.nl)

# Voorwoord

ROC Eindhoven bestaat tien jaar. In de afgelopen jaren is aan ca. 45.000 deelnemers een diploma uitgereikt bij de succesvolle afronding van hun opleiding. Dat is een indrukwekkend aantal.

Achter dat getal gaat een leger van indrukwekkende mensen schuil.

In deze jubileumuitgave 'Tien' komen tien van die mensen aan het woord over hun eigen - vaak avontuurlijke - leerroute. Ze gaan er echt voor, hoe moeilijk de omstandigheden soms ook zijn geweest. En ze hebben steun gehad van docenten op school en stagebegeleiders in de bedrijven en instellingen. Opvallend is dat de meesten van hen nog niet zijn uitgeleerd. Ze willen hun mogelijkheden met aanvullende scholing verder vergroten. Doorzettingsvermogen, enthousiasme, ijver, ambitie, maar ook plezier in het werk en in contacten met anderen, dat is de bagage die zij in hun rugzakje meenemen als toerusting op hun verdere carrière.

Ik ben er trots op dat deze tien mensen gediplomeerden van ROC Eindhoven zijn. Bij ons staat de ontwikkeling van de deelnemer centraal en daarom markeren wij ons tienjarig bestaan graag mede met deze uitgave. Het ontstaan en de ontwikkeling van ROC Eindhoven zelf komen tenslotte aan bod in een elfde interview. Daarin vertelt een 'doorzetter' uit het College van Bestuur over de reisroute van onze organisatie: Henk van der Linden, die na tien jaar aan een nieuwe fase in zijn leven is begonnen.

Ik hoop dat deze uitgave u net zo inspireert als mij.

Kees Tetteroo  
Voorzitter College van Bestuur



## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... DANNY MINNING (27)

Woonplaats: Eindhoven  
Roc-opleiding: School voor Autobranche & Mobiliteit  
Wanneer: 1997-2001  
Nu: werkvoorbereider autospuitrij/  
docent ROC Eindhoven

# Met hoofd en



# handen kennis delen

## > HET VERTREK PUNT

De hele dag aan auto's sleutelen. Als Danny 17 jaar is, ziet hij het helemaal voor zich. Dus meldt hij zich na de mavo aan voor de KMBO-opleiding motorvoertuigentechniek in Weert. "Maar dat was toch niet wat ik wilde", vertelt hij. "Daar zou je steeds meer bezig zijn met elektronica, terwijl ik juist graag met m'n handen werk." Na een jaar stopt hij. Een oude schoolvriend brengt hem in contact met autoschadeherstellen en industriespuitbedrijf Bergmans Weert. "Daar heb ik een dagje meegedraaid en dat beviel me wel. Zij gaven me het advies om in Eindhoven naar het RIVB te gaan." In zijn eerste studiejaar gaat dit Regionaal Instituut voor Vak en Beroeps- onderwijs op in ROC Eindhoven. Danny volgt op dat moment de bbl-richting voor autospuiter, niveau 2. Bergmans is zijn leerbedrijf.

## > DE BAGAGE

Als een rode draad door Danny's loopbaan loopt zijn 'mix' van ervaringen met autospuiten en industrieel spuiten, hoewel dat laatste onder de School voor Afbouw- en Afwerkingstechnieken valt. Die vermenging begint al tijdens zijn opleiding. "Op school leerde ik voor autospuiter, op m'n werk was ik in het begin vooral bezig met industrieel spuiten. Aan de basis zijn de theorie en techniek wel hetzelfde, maar autospuiten is veel fijner en preciezer. Daar zet je echt de puntjes op de i." En juist dat trekt hem. Eenmaal op niveau 3 ("ik vond het steeds interessanter worden en wilde me er verder in verdiepen") is hij dan ook blij wanneer er bij Bergmans een plek vrijkomt op de afdeling autospuiten. Dat Danny talent heeft, is zijn werkgever al opgevallen. Daarom wordt hij gestimuleerd mee te doen aan het NK voor jonge autospuiters, georganiseerd door de Stichting Vakopleiding Carrosseriebedrijf (VOC). Het is begin 2001, een jaar waarin heel wat staat te gebeuren.

## > HET AVONTUUR

Het NK levert, na twee voorronden en een finale, een derde plek op. Een extra wedstrijd bepaalt wie naar het WK in Korea mag. Voor zo'n evenement moet je namelijk meer in huis hebben dan een vaste hand, vindt de jury. Stressbestendig zijn, bijvoorbeeld. Op dat vlak scoort Danny zo goed dat hij uitgekozen wordt. Voordat hij naar Korea vliegt, rondt hij zijn roc-opleiding af, wisselt van werkgever én schrijft zich bij de Pedagogische Technische Hogeschool in voor de deeltijd lerarenopleiding Beschermings- en Afwerkingstechnieken. "Ik wilde graag doorleren, maar wist niet welke mogelijkheden er waren. Mijn leraar autospuiten op het ROC, Tonnie van Berkel, die me ook tijdens alle wedstrijden heeft begeleid, wees me op de PTH. Ik moest eerst een toelatingsexamen doen. Dat was vrij pittig, vooral het theoretische deel, maar ik heb het gehaald." Docent Van Berkel regelt ook een korte lerarenstage bij ROC Eindhoven. Dit gaat zo goed dat Danny een vast contract krijgt voor een aantal lesuren op zaterdag. Later komen daar invaluren bij op andere dagdelen. Inmiddels geeft hij alweer zo'n vijf jaar les in verschillende richtingen: industriespuiten, schilderen en autospuiten. "In het begin was het best moeilijk om voor een groep te staan. Gelukkig ben ik heel goed begeleid door docent Walter de Lepper. Hij heeft me enorm geholpen." Dit jaar studeert Danny af aan de PTH. "Dat ik ooit zo ver zou komen, had ik nooit gedacht."

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

De jonge Eindhovenaar heeft een paar hele drukke jaren achter de rug. Hoogtepunt: de reis naar Korea. "Een fantastische ervaring, om nooit te vergeten. In totaal ben ik twee weken weg geweest, waarvan een halve week in Hong Kong. De wedstrijd op zich was natuurlijk al bijzonder,



maar ik heb ook de kans gehad om interessante plekken te zien. We hebben in Korea zelfs autofabrieken bezocht." Het Nederlandse reisgezelschap bestaat uit ruim twintig jongeren, die in diverse beroeps categorieën meedoen, en hun begeleiders. "Vooraf waren we al een paar keer bij elkaar gekomen. Daardoor voelden we ons echt één team en dat was erg gezellig." Dat hij bij het WK twaalfde wordt, van de zestien deelnemers, voelt hij daarom niet als een teleurstelling. "Het was gewoon een geweldige beleving." Er zijn ook minder leuke periodes. Vier dagen per week werken in de autospuiterij, anderhalve dag les geven, twee avonden zelf naar school en dan nog urenlang thuis studeren. "Als je niet oplet, groeit het boven je hoofd", geeft Danny toe. Maar hij kent z'n grenzen en trapt als het nodig is tijdig op de rem. "Dat het nu soms zwaar is, geeft niet. Ik ben aan het investeren in mijn eigen toekomst. Daar heb ik wel wat voor over."

## > HET EINDDOEL

Inmiddels werkt Danny alweer vijf jaar met plezier bij Schade centrum Weert. "Het is een leuk, hecht team en ik heb in de loop van de jaren ook wat meer verantwoordelijkheid gekregen." Maar als hij eind dit jaar zijn PTH-diploma op zak heeft, wil hij het liefst doorgroeien in het lerarenvak. Het overbrengen van kennis en praktijkervaring en het begeleiden van jonge collega's, daar ziet hij z'n toekomst in. Meer uren dus bij ROC Eindhoven? "Als het kan heel graag. Het liefst voor het vak autospuiten. Daar ligt mijn hart." Daarnaast hoopt hij op een contract bij de Stichting Vakopleiding Carrosseriebedrijf, voor het geven van praktijkonderwijs. "De combinatie van theorie en praktijk vind ik het allerleukste. Dan volg je het best alle ontwikkelingen in de branche én kan ik met m'n handen bezig blijven."

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... VANESSA SAMAFU (23)

Woonplaats: Londen (Groot-Brittannië)  
Roc-opleiding: School voor Economie & Administratie  
Wanneer: 1999-2005  
Nu: student economie, University of East London



# Nooit opgeven

### > HET VERTREK PUNT

Ze is de dochter van een politiek vluchteling en komt op 4-jarige leeftijd vanuit Congo in Nederland aan. Op de basisschool in Venlo gaat het erg moeizaam, vertelt Vanessa op een warme julidag in het Londense Hyde Park. “Ik had moeite met taal, rekenen, eigenlijk met alles. Daarom ben ik van groep 7 naar de eerste klas van het IVBO gegaan.” Op deze school voor individueel voorbereidend beroepsonderwijs lukt het wél. Haar cijfers schieten omhoog en Vanessa denkt na over de toekomst. “Ik wilde heel graag naar een administratieve vervolgopleiding. Een kantoorbaan zag ik helemaal zitten. Dat heeft ook te maken met de cultuur van mijn ouders, waarin zo’n functie je een bepaalde status geeft.” Omdat haar vader zijn studies niet kon afmaken, zat kantoorwerk er voor hem niet in. Vanessa is vastbesloten: zij gaat dat wél voor elkaar krijgen. Aanvankelijk stribbelt de mentor op het IVBO tegen. “Zij dacht dat ik een administratieve studie niet aankon. Ik moest maar iets in een winkel of de zorg gaan doen. Nou, mooi niet! Pas toen ik zei dat ik met school zou stoppen als ik geen kans kreeg, werd ik geholpen.” Omdat er in Noord-Limburg geen niveau-1 opleiding is, komt ze als 15-jarige op ROC Eindhoven terecht.

### > DE BAGAGE

In totaal zit Vanessa zes jaar op de School voor Economie & Administratie. Jaren waarin ze keihard moet werken maar ook veel lol heeft. Na niveau 1 (administratief medewerker) volgt niveau 2 (bedrijfsadministratief medewerker), dan 3 (boekhoudkundig medewerker) en tot slot 4 (administrateur). Er zijn er maar heel weinig die haar dat nadoen. “Ik ben altijd serieus bezig geweest. Dat voelde als een plicht tegenover m’n ouders. Zij hebben financieel grote offers gebracht om mij te laten doorleren, want ik moest bijvoorbeeld elke dag per trein van Venlo naar

Eindhoven.” Dus als het even niet lekker gaat, geeft ze niet op. Nóg harder leren dan maar, want linksom of rechtsom, niveau 4 zál ze halen. “Voor m’n ouders en om door te kunnen stromen naar een hbo-studie.” Het zijn drukke jaren: reizen, studeren, een poetsbaantje van twee uur per dag, basketballen, zingen in een koor. “En veel kletsen met m’n moeder”, zegt ze lachend. Vanessa beschikt over een enorme zelfdiscipline. Maar ook de gezellige klassen en hulpvaardige docenten hebben er haar doorheen gesleurd. “Echt, het was een superschool.”

### > HET AVONTUUR

Tijdens haar laatste studiejaar gaat Vanessa op vakantie naar Londen, waar een nicht woont. Daar begint het te kriebelen. “Het leek me geweldig meer van de wereld te zien, nieuwe mensen te ontmoeten en in het buitenland werkervaring op te bouwen. Op Nederland was ik een beetje uitgekeken.” Begin augustus 2005 verhuist ze naar de Britse hoofdstad. Ze logeert eerst bij haar nicht en vindt later een appartementje in de wijk West-Kensington. Ondertussen solliciteert ze. Haar 22<sup>e</sup> verjaardag, vorig jaar oktober, zal Vanessa niet snel vergeten. “Toen belde GE Healthcare op. Ik was aangenomen op de afdeling klantenservice/orderverwerking. Dát was een mooi cadeau.” Haar talenkennis – Engels, Duits en vloeiend Frans vanwege haar Congolese afkomst – heeft de doorslag gegeven. Ruim tien maanden reist ze met metro en trein naar voorstad Slough, waar GE Healthcare (onderdeel van multinational General Electric) gevestigd is. Het bedrijf verkoopt medische apparatuur en hulpmiddelen voor ziekenhuizen. “Ik boekte orders in, maakte creditnota’s en stond klanten telefonisch te woord. Best leuk, maar toen de afdeling half september gesloten werd, vond ik dat niet erg. Ik was toch al van plan weer te gaan studeren.” Dat doet ze nu, parttime aan de University of East London.

### > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

De diploma-uitreiking voor niveau 4 blijft heel bijzonder. “Wat was ik blij! Het laatste studiejaar zat ik met m’n hoofd al half in Londen. Daardoor kon ik me niet goed concentreren en heb ik moeten knokken om het examen te halen. Maar het is gelukt. Ook mijn vader vond het geweldig. Hij was zo blij dat hij bijna geen woord kon uitbrengen.” Missie volbracht dus. Nu leeft ze een heel ander soort leven, maar ook daarvoor moet ze alles uit de kast halen. Want ver weg van het thuisfront beseft Vanessa hoezeer ze met haar familie verbonden is. “Een andere reden om naar Londen te verhuizen was om te zien of ik het in m’n eentje kan redden, los van mijn ouders.” Eerlijk is eerlijk: dat valt niet mee. “Ik heb regelmatig heimwee.” Ze hoopt dat het een tijdelijk fase is waar ze doorheen moet. “Je merkt in ieder geval dat je in zo’n situatie veel over jezelf leert.”



### > HET EINDDOEL

De economische studie die ze nu volgt is qua niveau vergelijkbaar met een Nederlandse hbo-opleiding. Precies wat Vanessa wil. “Zo’n diploma verhoogt mijn opties om een interessante baan te vinden op het gebied van boekhouding en administratie.” Omdat ze meer dan zes maanden in Groot-Brittannië gewerkt heeft, krijgt ze een overheidsbeurs. Daarmee kan ze driekwart van de opleidingskosten betalen. Daarnaast ontvangt ze een bedrag om haar huur te voldoen. “De hoogte van die bijdrage wordt aangepast als ik een parttime baantje heb. Daar ben ik nu hard naar op zoek.” Het Britse onderwijsstelsel is behoorlijk wennen, vertelt ze. “Maar dat is vast een kwestie van tijd, dat komt goed.” Vanessa zet door. Was eerst het mbo-diploma haar hoogste doel, nu ligt de lat op hbo-niveau. “Als dát toch zou lukken.”

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... MARCEL REINTJES (25)

*Woonplaats:* Best  
*Roc-opleiding:* School voor de Zorgsector  
*Wanneer:* 1998-2003  
*Nu:* hbo-verpleegkundige  
Catharina-Ziekenhuis, Eindhoven

# als het minder gaat



# Steeds een stap verder

# Eruit

## > HET VERTREKPOINT

Als kind volgt hij al tv-series over ziekenhuizen, hij droomt over werken op een ambulance en is op de mavo liever bezig met huishoudelijke dan met technische vakken. “Ik heb altijd iets gehad met zorgen en mensen, dus was het logisch dat ik de verpleging in wilde”, vertelt Marcel. Hij mikt op mbo-niveau 4 (verpleegkunde), maar voldoet n t niet aan de toelatingseisen. Daarom start hij op de School voor de Zorgsector op niveau 3, de opleiding voor verzorgende, die hij in drie jaar afrondt. “M t de aantekening voor verzorgende IG - Individuele Gezondheidszorg – zodat ik met wat extra kennis kon doorstromen naar niveau 4.” En met ook dat diploma op zak besluit Marcel dat er nog meer in zit: de hbo-verpleegkunde opleiding van Fontys. “Elke keer als je een stapje verder gaat, zie je weer meer mogelijkheden.”

## > DE BAGAGE

De praktijkstages, daar heeft hij het meeste aan. In ziekenhuizen, de gehandicaptenzorg, psychiatrische instellingen en verzorgingstehuizen. “Alles wat je in theorie geleerd hebt, valt dan op z’n plaats.” Als je tenminste goed begeleid wordt, vindt Marcel. “Ik had altijd geluk. Streng, maar daardoor juist hele goede stagebegeleiders op de werkplek en prima stagedocenten vanuit school.” Ook de klinische lessen in de klas zijn erg leerzaam. “Dan kwam bijvoorbeeld een stoma-verpleegkundige iets vertellen en laten zien over praktijksituaties.” Bijzonder nuttig: de speciale module die ROC Eindhoven aanbiedt aan studenten die naar Fontys willen doorstromen. “Dat waren extra lessen over de manier van leren en denken op een hbo-opleiding. Dat maakte de aansluiting een stuk gemakkelijker.”



## > HET AVONTUUR

Zijn hbo-stage in 2004 gaat naar Sri Lanka. Best spannend. Uiteindelijk pakt het wel  rg avontuurlijk uit. Via de Nederlandse stichting Prithipura werkt Marcel, samen met klasgenoot Sanul, in een tehuis voor gehandicapte kinderen. Als de stage er na vijf maanden op zit, willen ze een weekje gaan rondreizen. Het is 26 december. “We stonden binnen en hoorden geroep en geschreeuw. Eenmaal buiten zagen we water onze kant opkomen. Dat leek niet snel te gaan, maar binnen de kortste keren stond alles blank. Het water bl ef maar komen. Toen we zagen dat kinderen kopje onder gingen, hebben we als een gek mensen naar boven gesjouwd.” Er vallen gelukkig geen slachtoffers, maar de schade door de tsunami is enorm. Terwijl de bewoners elders ondergebracht worden, zetten Marcel en Sanul een wederopbouwteam op. “Vanuit Nederland kwam snel geld voor noodhulp, dus we konden spullen kopen. Maar dat was niet genoeg. Er moest van alles georganiseerd en gecoordineerd worden. We regelden extra vrijwilligers en stonden opeens voor verantwoordelijke beslissingen.” Na drie weken staat de boel op de rails en keert Marcel terug naar Nederland. Dat was al zo gepland, want hij moet aan zijn afstudeerproject beginnen. Hier staat een half jaar voor, maar Fontys besluit voor de twee hulpverleners een uitzondering te maken. “Alles wat we in die drie weken gedaan hadden, werd beschouwd als afstudeerproject en daarover moesten we een scriptie schrijven. Die was binnen zes weken klaar. Daarna zijn we meteen teruggegaan naar Sri Lanka. Op vrijdag kreeg ik m’n diploma, op zondag zat ik in het vliegtuig. We hebben nog twee maanden meegeholpen in de zorg en nieuwe projecten opgezet.” Dan is het mei 2005 en tijd voor de volgende stap: werk zoeken. Dat blijkt lastig, want de banen liggen niet voor het oprapen. Uiteindelijk lukt het toch. Eerst bij GGzE en dan, in april 2006, de grote wens: verpleegkundige op de afdeling chirurgie van het Catharina-Ziekenhuis.

## > HINDERNISSEN EN HOOGTUNEN

Terugblikkend op ROC Eindhoven is Marcel vooral positief. “Naar school gaan was best leuk. Ik heb ook nooit gespijbeld. Het enige wat ik vervelend vond, was het schrijven van reflectie-verslagen – z  soft – en het gebrek aan communicatie. Je moest overal zelf achteraan. Er is zelfs een keer een proefwerk van me kwijtgeraakt. Moest ik dat overdoen. Maar ik doe er niet moeilijk over, hoor. Er is overal wel wat en ik maak me niet snel druk.” Zo zit hij in elkaar, zegt hij, en de ervaringen in Sri Lanka hebben dat alleen maar versterkt. “Ik houd niet van zeurpieten. Mensen klagen hier soms over dingen waarvan je denkt: waar g at dit over.” Hij heeft gezien hoe mensen in hele beroerde omstandigheden zich staande wisten te houden. In armoede en ellende. Sri Lanka is een hoogtepunt in zijn leven. Door de belevenissen en vooral: de mensen. “We hebben hele goede contacten opgebouwd en die bestaan nog steeds.” Want Marcel is inmiddels zelf bestuurslid van de stichting Prithipura.

## > HET EINDDOEL

“Mijn probleem is dat ik soms teveel wil”, zegt hij. Tja, wat is teveel? Ambitieuus is hij zeker. Daarom keert hij op 1 januari 2007 terug naar de psychiatrie, als verpleegkundig begeleider bij GGzE. “Voor mijn gevoel kan ik daar meer uit mezelf halen. In de psychiatrie is veel ruimte voor eigen inbreng en zelfstandig werken. Ik mag bijvoorbeeld op huisbezoek, in het kader van psychiatrische intensieve thuiszorg. Dat lijkt me heel leuk.” Bij GGzE ziet hij ook meer doorgroeimogelijkheden. “Uiteindelijk wil ik wel een leidinggevende functie. Daarom ga ik de post-hbo opleiding ‘Management in de Zorg’ doen. Eigenlijk vind ik dat er te veel managers in de zorg rondlopen, dus het klinkt gek dat ik het zelf wil. Maar ik zou een ándere manager zijn. Eentje met een brok praktijkervaring, die écht luistert naar wat mensen op de werkvloer te melden hebben.”

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... DIRK MIES (27)

Woonplaats: Wageningen  
Roc-opleiding: School voor Laboratorium-, Milieu- & Procestechniek  
Wanneer: 1997-2001  
Nu: lerarenopleiding Biologie



# halen wat erin zit

## > HET VERTREK PUNT

Het zit Dirk op de basisschool en de mavo niet mee. Hij is dyslectisch en blijkt ook op andere gebieden moeilijk mee te komen. Aan zijn intelligentie ligt het niet, want tests wijzen uit dat die bovengemiddeld is. “Wat er precies met me aan de hand was, wisten we niet. Pas later werd duidelijk dat ik ook ADHD heb.” Ondanks zijn handicaps, die hem het leren bijzonder moeilijk maken, heeft Dirk een droom: bioloog worden. “Ik was altijd in de weer met beestjes en planten. Ooit kreeg ik van een buurvrouw een leeg aquarium. Dat zat binnen de kortste tijd vol rupsjes, torretjes en lieveheersbeestjes.” Bezig zijn in de natuur past hem als een oude jas. “Ik vond het leuk, ik was er goed in én ik werd er rustig van.” Om bioloog te worden moet je naar de universiteit, maar dat is na de mavo geen optie. Dirk kiest daarom voor de School voor LMP. “Mijn nichtje zat erop en wees me op de richting microbiologie. Dat leek me wel interessant. Bovendien bood deze opleiding doorgroei-mogelijkheden.”

## > DE BAGAGE

Hij start op niveau 4. Eerst loopt het lekker, maar dan gaat de dyslexie hem parten spelen. Ook heeft Dirk concentratieproblemen. Hij blijft zitten en besluit zich, mede op advies van een mentor, te laten testen op ADHD. De ‘positieve’ uitkomst is geen verrassing. “Daarna zei een leraar: als je steeds maar springt naar die lat en het lukt niet, val je uiteindelijk erg hard. Doe toch een stapje terug.” De combinatie van niveau 3 en het medicijn Ritalin werkt geweldig. “Mijn cijfers vlogen omhoog en ik kreeg ineens respect van leraren en medestudenten. Mijn zelfvertrouwen groeide enorm.” In het laatste halfjaar van zijn opleiding loopt hij stage op de Technische Universiteit Eindhoven. Zijn stagebegeleidster: de onorthodoxe



professor Annelies van Bronswijk. “Zij pakte me aan op m’n zwakke punten, zoals zelfstandig werken. Ook heb ik veel ‘sociale’ dingen van haar geleerd. Ik had bijvoorbeeld op school altijd een pet op. Wat doet zij? Ze zet ook een pet op, gaat tegenover me zitten en vraagt: wat vind je hier nou van?” Na een prima stagebeoordeling weet Dirk niet welke vervolgopleiding hij zal kiezen. Professor Van Bronswijk weet het wel: het VWO, de deur naar een universitaire studie.

## > HET AVONTUUR

Op een particuliere school behaalt Dirk in één jaar zijn VWO-diploma. “Het ging perfect, vooral door de goede persoonlijke begeleiding.” En dan, hij kan het bijna niet geloven, mag hij in Wageningen biologie gaan studeren. “Mij trekt vooral fundamenteel onderzoek naar de interactie tussen dieren, planten en hun omgeving. En dan de uitkomsten op een begrijpelijke manier overbrengen aan ‘huis-tuin-en-keukenmensen’.” Hij stort zich vol overgave op z’n studie, maar komt zichzelf opnieuw tegen. “Het was erg theoretisch. Veel lesstof ging over technische en economische aspecten.” Weer blijkt dat Dirk op het gebied van inzicht, begrip en praktijkopdrachten wél goed scoort, maar dat het mis gaat als hij grote lapen tekst moet onthouden. Ook mist hij sturing. “Je moet het op een universiteit vooral zelf uitzoeken. Met mijn handicaps pakte dat niet goed uit.” Na vier jaar ploeteren hakt Dirk begin dit jaar de knoop door: hij stopt. Maar niet voorgoed, want hij heeft een plan. Aan de meer ‘schoolse’ lerarenopleiding Biologie van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) gaat hij zijn hbo-bachelor halen. Extra coaching en speciale dyslexie-software zijn geregeld. En daarna terug naar Wageningen voor het universitaire masterdiploma.

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Stoppen in Wageningen is de lastigste beslissing die hij ooit heeft genomen. “Al die jaren ben je bezig geweest om op de universiteit te komen. Soms leek het een luchtkasteel. Als het dan eindelijk lukt, is het heel moeilijk om toe te geven dat het niet gaat.” Maar hij heeft eerder ervaren dat een stapje terug de beste weg was om toch weer vooruit te komen. “Toen ik op de laboratoriumschool van niveau 4 naar 3 ging, veranderde ik van de slechtste in de beste van de klas. Wie weet lukt dat nu weer.” Door zijn positieve instelling en de manier waarop hij met zijn handicaps omgaat, valt hij op bij leraren. “ADHD is vervelend, maar ook een bron van energie. Het zorgt ervoor dat ik enthousiast ben en dat mijn hoofd altijd bezig móet zijn. Daarom vind ik studeren zo leuk. Op het ROC zagen ze dat ik erg m’n best deed. Jij bent niet dom maar juist erg slim, zeiden de leraren. Die steun heeft me erg geholpen.”

## > HET EINDDOEL

Dirk geeft z’n droom niet zomaar op, dat is duidelijk. Maar waarom toch al dat worstelen en vechten? Hij zou ook een baan kunnen zoeken. “Ik wil de mogelijkheid hebben om te doen wat ik écht leuk vind. Daarvoor heb je diploma’s nodig. Mijn grote voorbeeld is de bioloog Midas Dekkers. Hij kan prachtig uitleggen hoe de natuur in elkaar steekt. Dat wil ik ook. Daarom heb ik nu gekozen voor een lerarenopleiding. Daarmee kun je een educatieve kant op, in het onderwijs of een museum, en dat ligt me wel. En als ik eenmaal bachelor ben, wil ik mijn master halen door middel van een onderzoeksopdracht.” Dirk zet door. “Ik zie de mogelijkheden, niet de handicaps. Ik wil eruit halen wat erin zit. Met goede begeleiding móet dat lukken.”

# Meer dan een

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... ADRIAN ZARZO HABRAKEN (25)

Woonplaats:  
Roc-opleiding:  
Wanneer:  
Nu:

Eindhoven  
School voor Horeca  
1998-2002  
Chef de Partie bij de Librije in Zwolle



# potje koken

## > HET VERTREK PUNT

Koken zit gewoon in zijn bloed, vertelt Adrian. “Mijn Spaanse oma was kokkin. Tot m’n twaalfde heb ik in Spanje gewoond, vlakbij Valencia. In dat dorp had mijn vaders familie twee drukke eetgelegenheden. Ik was er vaak in de keuken te vinden.” Heel gezellig, maar hij ziet zichzelf dan nog niet als toekomstig kok. “Ik wilde zanger worden!” Als Adrian met zijn Nederlandse moeder en broertje naar Eindhoven verhuist, moet hij wennen aan de taal. “M’n moeder besloot daarom dat ik iets met koken moest doen, ook omdat ze wist dat ik dat leuk vond.” Vijf jaar heeft hij het enorm naar zijn zin op de School voor Konsumptieve Beroepen. “In het laatste jaar liep ik twee weken stage bij restaurant De Luytervelde in Eindhoven. Daar klikte het zo goed dat ik er in weekends en op vakantiedagen mocht blijven werken.” Hij stroomt door naar de School voor Horeca en begint aan de opleiding voor zelfstandig werkend kok: vier dagen werken, één dag school. De Luytervelde wordt zijn eerste leerbedrijf.

## > DE BAGAGE

In vier jaar tijd rondt Adrian zijn roc-opleiding af. Elk jaar werkt hij in een ander restaurant. Bij De Luytervelde krijgt hij de kans overal aan te snuffelen. “Ik was een fanatiekeling, vroeg veel en wilde alles uitproberen.” Bij Prinses Juliana in Valkenburg, goed voor één Michelin-ster, leert hij wat discipline inhoudt. In De Hoefslag in Bosch en Duin (één ster) maakt Adrian kennis met koken voor grote partijen. In zijn laatste opleidingsjaar, bij Parkheuvel in Rotterdam (twee sterren), werkt hij onder Cees Helder. Deze chef-kok is zijn voorbeeld. “Hij kookt elegant, is een gentleman in de keuken en heeft een goed zakelijk inzicht.” Al die jaren reist Adrian één dag per week naar ROC Eindhoven,



voor de theorie. “Heel nuttig, al realiseer je je dat later pas, als je er in de praktijk mee te maken krijgt.” Overigens mag die theorie best wat dieper ingaan op productkennis, vindt hij. “Meer aandacht voor de ‘waarom’-vraag. Waarom is een ei na acht minuten hard, waarom gaat vlees pas op zoveel graden? Dat wil ik weten!”

## > HET AVONTUUR

Het stagejaar bij Parkheuvel verloopt hectisch. Toenmalig roc-docent Harrie Sprangers vraagt op school wie wil meedoen aan het nationale kampioenschap voor beste Jonge Kok. Hij zal de kandidaten begeleiden. Adrian meldt zich aan. “Het was een manier om mezelf te bewijzen. Heel lang vond ik mezelf niet goed genoeg. Pas sinds kort durf ik te zeggen dat ik een potje kan koken.” Dat blijkt wel: Adrian wint het NK en krijgt flink wat publiciteit, zeker als hij daarna ook het Europees Kampioenschap behaalt. Daarnaast ontvangt Parkheuvel een derde Michelin-ster, als eerste restaurant in ons land. Als hij z’n roc-diploma op zak heeft, blijft Adrian nog een jaar in Rotterdam. “Tot Cees Helder zei: jij moet naar het buitenland, voor extra ervaring. Zelf had hij er spijt van dat hij die kans nooit had aangegrepen.” Spanje ligt voor de hand: Adrian spreekt de taal en het land staat culinair in de top van Europa. Zo begint hij in 2003 in het gerenommeerde restaurant Can Fabes (3 sterren), 50 kilometer boven Barcelona. Hij blijft er bijna drie jaar. Dit voorjaar keert hij terug, met het plan om samen met een vriend een eigen zaak op niveau te beginnen. Dat blijkt lastiger dan verwacht. Nu werkt hij bij restaurant de Librije in Zwolle. Drie sterren, uiteraard. Voor minder doet Adrian het niet meer.

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Het lijkt alsof Adrian alleen hoogtepunten

beleeft, maar dat is niet zo. “Na het Europees Kampioenschap mocht ik door naar het WK. Dat werd een teleurstelling. Ik viel buiten de prijzen en het groeide me in die periode bijna boven m’n hoofd: veel werken bij Parkheuvel, naar school en ook nog zoveel mogelijk trainen voor het wereldkampioenschap, tot ’s nachts toe. Het was zó druk.” Na de koude douche van het WK en een andere slechte wedstrijd-ervaring, waarbij hij zich op het podium behandeld voelt als een kleine jongen, is het klaar. Geen kookwedstrijden meer. Ook zijn periode bij Can Fabes kent hoogte- en dieptepunten. “Ik heb er geleerd mezelf te zijn in de keuken en ik heb er veel ervaring in de bediening opgedaan. Ook is m’n smaakpalet er enorm uitgebreid. Maar aan de andere kant miste ik vaak een schouderklopje wanneer ik keer op keer lange dagen maakte. Hard werken vind ik niet erg, maar daar mag wel waardering tegenover staan.”

## > HET EINDDOEL

Het blijft zijn ultieme wens, een eigen restaurant. “In m’n eentje kan ik dat nog niet, dat voel ik. Je moet drie facetten beheersen: de keuken, de bediening en de zakelijke kant. Die eerste twee punten zijn geen probleem, maar al die andere dingen zouden me teveel worden.” De extra ervaring bij de Librije heeft hij nodig. Maar straks, als de tijd er wél rijp voor is, weet Adrian al hoe zijn restaurant eruit moet zien: “Een strakke, luxe uitstraling. Marmeren vloer, veel grijs, zwart en wit en hier en daar kleurige elementen.” En gaat hij dan ook voor ‘de ster’? “Ooit leek me dat álles, maar ik weet nu dat een ster geld kost. Je moet er veel voor investeren. De ambitie is er nog steeds, maar ik heb liever een goedlopend restaurant zonder ster dan een slechtlopende zaak met ster.”

# Bedrijvig met binnen-

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... BAS VAN DE WIEL (31)

Woonplaats: Eindhoven  
Roc-opleiding: School voor Installatietechniek  
Wanneer: 1996-1999  
Nu: mede-eigenaar All Climate BV, Best

# en buitenklimaat

## > HET VERTREK PUNT

Op de havo houdt Bas zich met twee zaken intensief bezig: wielrennen en het weer. “Als kleine jongen plakte ik schriftjes vol met weerberichten uit de krant. Ik droomde ervan om meteoroloog te worden.” Een hbo-studie natuurkunde lijkt daarvoor de beste weg. Maar eenmaal bezig, komt zijn andere hobby erdoor in de knel. “Ik fietste zeven dagen per week en deed regelmatig mee aan wedstrijden. Het was allemaal niet te combineren.” Omdat hij het wielrennen niet wil opgeven, stopt hij na twee jaar met de studie. Wat nu? “Een oude buurman van me had een installatiebedrijf. Ik ben een dagje met hem op pad geweest en dat vond ik best leuk.” Zo komt Bas op de School voor Installatietechniek terecht. “En ook, heel eerlijk, omdat ik wist dat ik dat niveau goed aan zou kunnen. Ik ging graag naar school, maar had een hekel aan huiswerk maken. Ik was nogal lui.”

## > DE BAGAGE

Vooraf heeft hij niet zo'n hoge verwachtingen van de opleiding. “Maar ik kreeg er steeds meer plezier in. Zo'n gevoel van: ‘hé, dit is leuk!’.” Dat het hem erg gemakkelijk afgaat – hij grossiert in negens en tiens – helpt natuurlijk. Het is een zorgeloze tijd, ook door de gezellige klas en flexibele leraren. “Als ik voor het fietsen weg moest, deden ze daar nooit moeilijk over. Omdat ik toch wel hoge punten haalde.” Tijdens zijn eerste stage ontdekt Bas z'n favoriete bezigheden: ontwerpen, tekenen, calculeren, werkvoorbereiden. “Mee de bouw op, dat was niks voor mij.” Via de tweede stage, bij importeur Verhoef & Bone in Valkenswaard, komt hij in contact met het specialisme airconditioning. Het bedrijf betreft de apparatuur van een Belgische onderneming: Conticlimate in Gent. Hier vindt zijn afstudeerstage plaats. Een bijzondere ervaring, vertelt hij. “België is zo

dichtbij, maar toch een compleet andere wereld. Zakendoen gebeurt vooral in achterkamertjes en het restaurant. Wat me verder opviel: de baas is echt nog De Baas.” Die ‘rangorde’ heeft ook voordelen, vindt Bas. “Iedereen heeft duidelijk een eigen functie, maar luistert heel goed naar elkaar. Dat zorgt voor een strak geoliede machine. In België heb ik geleerd hoe je in een team moet werken.”

## > HET AVONTUUR

Na zijn afstuderen biedt Verhoef & Bone hem meteen een baan aan als werkvoorbereider. Hij zal er vijf jaar blijven. De laatste tien maanden combineert hij z'n functie met het vrije ondernemerschap. Want in 2003 start Bas met twee collega's een eigen bedrijf: All Climate, specialist in klimaatbeheersing. Ze richten zich op de installatie van airco-systemen. “Het viel me bij Verhoef & Bone op dat veel grote, traditionele installateurs geen complexe airco-apparatuur kunnen inbouwen. Regelmatig vroegen ze ons of wij daar iemand voor kenden. Op een gegeven moment dacht ik: waarom ga ik dat eigenlijk zelf niet doen?” Het gat in de markt is ontdekt en op 1 maart 2003 beginnen ze in een bescheiden kantoorunit in Best. Bas doet dan nog niet fulltime mee. “Mijn mede-oprichters werken als hoofdmonteur. Daar heb je het snel druk mee. Mijn taken zijn acquisitie, werkvoorbereiding, offertes maken, inkoop en allerlei regelingen. Daar kon ik in het begin nog geen volle week mee vullen. Een week voordat we begonnen, hadden we zelfs nog geen enkele klant. Dat was wel spannend.”

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Qua timing lijkt het ‘crisisjaar’ 2003 niet zo'n gelukkig moment om een bedrijf te beginnen. “Toch hebben we een prima start gehad. We hadden het geluk van een hele warme zomer”, blik

Bas terug. De airco-business blijkt er een van hollen en stilstaan. “Van april tot augustus is het superdruk. Dan draai ik weken van 60 tot 70 uur. Geeft niks, want ik heb toch nooit rust in m'n lijf.” De winterperiode wordt vooral gevuld met onderhoudswerkzaamheden. Nog steeds krijgen de jonge ondernemers ‘de kriebels’ als in januari de orderportefeuille aan de dunne kant is. “Maar dat wordt elk jaar minder, want vanaf maart begint het altijd weer te lopen.” Hij bekijkt de dingen graag van de zonnige kant, ook in lastige tijden. Zoals die eerste stageweken in Gent. “Het was januari, het was grijs en de mensen waren niet echt open. Wat dóe ik hier, vroeg ik me soms af. Maar na een tijdje bleef het 's avonds langer licht en werd het steeds gezelliger. Ik ben zelfs langer gebleven voor vakantiewerk.”

## > HET EINDDOEL

Het gaat lekker met All Climate. Er zijn al twee extra monteurs aangenomen en dat worden er snel meer. Daarnaast timmert de installateur aan de weg als leerbedrijf. “Omdat ik een cursus gevolgd heb voor erkend installateur mag ik bbl'ers aannemen. Via mijn oude stagedocent Jan Moeskops, die ik toevallig tegenkwam, werkt er nu een leerling van ROC Eindhoven bij ons.” Bas hoopt in de toekomst acht tot tien medewerkers te hebben, zodat zijn collega-eigenaren uit de buitendienst kunnen. Verder wil hij zich verdiepen in ultramoderne airco-systemen, zoals het computergestuurd koelen van zendmasten. Klimaatbeheersing blijft zijn passie. Binnen én buiten. De krantenknipsels met weerberichten zijn verleden tijd, maar op internet is vrijwel alles te volgen. Tornado's bijvoorbeeld. “Dat is eigenlijk mijn ultieme wens: tornado hunting in Amerika.” De studie meteorologie staat ook nog op zijn verlanglijstje. “Als ik veertig jaar ben en de zaak heel goed loopt, hoop ik daar tijd voor te hebben.”

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... FIGEN YALABIKOGLU (27)

Woonplaats: Eindhoven  
Roc-opleiding: School voor Volwasseneneducatie  
Wanneer: 2000-heden  
Nu: financieel/administratief medewerkster Solid aiR

# De kracht van

## > HET VERTREK PUNT

Tot haar twintigste woont Figen in een klein dorpje in West-Turkije, vlakbij de toeristische plaats Pamukkale. Na de basisschool gaat ze werken in het druiven- en olijventeeltbedrijf van haar ouders. “Ik was eigenwijs, wilde niet meer naar school. Mijn ouders waren daar best boos over. Zij zagen me liever doorleren, net zoals mijn broers en zus.” Maar Figen is rebels en vertrekt eind 1999 naar Nederland. Daar trouwt ze een Turkse man. Haar nieuwe woonplaats: Eindhoven. “Ik wist vrijwel niets van Nederland, alleen wat ik er ooit op tv over had gezien. Ook kon ik geen woord Nederlands spreken. Ik weet nog wel dat me twee dingen meteen opvielen: dat het zo rustig was op straat en dat het ontzettend koud was.” Zonder familie en bekenden voelt ze zich erg alleen. Daarom komt de verplichte inburgeringscursus als geroepen. In januari 2000 meldt ze zich bij het toenmalige Regionaal Educatief Centrum (REC), dat een halfjaar later de naam School voor Volwasseneneducatie krijgt.

## > DE BAGAGE

“Het was heerlijk om via school andere mensen te leren kennen”, herinnert Figen zich. “In het begin sprak niemand in de klas Nederlands, maar via gebarentaal konden we toch contact maken. Ik heb er hele goede vriendinnen aan overgehouden.” Verder blijkt de cursus iets bij haar los te maken. “Ik had nooit nagedacht over wat ik later wilde bereiken, maar op school kwam het vanzelf naar boven. Ik wilde leren, me ontwikkelen, werken.” Dus doet ze keihard haar best. Figen volgt elke les en maakt altijd haar huiswerk. Ook als ze van vermoeidheid – ze heeft er verschillende poetsbanen bij – scheel ziet van de hoofdpijn. Haar ijver valt op. Mentor/docent Suzanne Davids voelt aan dat deze jonge vrouw bijzonder is. Eén probleem: haar gebrekkige vooropleiding.

Maar met hulp van Suzanne lukt het Figen om in een schakelklas Voorbereiden Vakopleiding te komen. “Daar heb ik veel geleerd. Nederlands, rekenen en digitale vaardigheden. Maar ook persoonlijke vorming en oriëntatie op studie of beroep.” Langzaam maar zeker wordt duidelijk dat ze de administratieve kant op wil. Na een vervolgcursus volgt ze de opleiding assistent kantoormedewerker. En daarna die voor kantoormedewerker, waarvan ze in juni 2003 het certificaat ontvangt.

## > HET AVONTUUR

Bij het vinden van een baan kan een goed netwerk een belangrijke rol spelen. Dat ondervindt ook Figen. Tijdens een etentje raakt ze in gesprek met de zus van een Nederlandse vriendin. Die blijkt in Eindhoven bij Denim Air te werken, een luchtvaartmaatschappij die vliegtuigen en bemanning ‘verhuurt’ aan andere luchtvaartbedrijven. “Ze zochten een administratieve kracht. Ik heb m’n CV opgestuurd, mocht op gesprek komen en werd meteen aangenomen.” Het is april 2004 en een nieuw avontuur begint. “Het was een beetje eng in het begin, want ik had nog nooit acht uur op een kantoor gezeten. Maar na de eerste dag voelde het al goed. Ik ben heel fijn ontvangen en begeleid.” Figen verwerkt inkoopfacturen en AML’s (aircraft maintenance license); formulieren die piloten moeten invullen. Ze heeft het prima naar haar zin. In juni van dit jaar krijgt ze een onverwacht telefoontje. “Van Solid aiR, dat ook op Eindhoven Airport zit. Het is een bedrijf dat zakelijke vluchten verzorgt. Ze boden me een baan aan die meer richting boekhouden gaat, iets wat ik echt leuk vind.” Plus meer salaris en doorgroeimogelijkheden. Een heuse promotie dus. Op 1 augustus 2006 begint ze.

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Dat ze door Solid aiR gevraagd is, beschouwt Figen als een bijzonder hoogtepunt. Het heeft

haar zelfvertrouwen flink opgekrakt. En dat komt mooi uit, want dat zelfvertrouwen – beter gezegd: het gebrek daaraan – is altijd een struikelblok geweest. Keer op keer durft ze een vervolgcursus niet aan, want ‘dat kan ik toch niet’. Dat ze uiteindelijk toch doorzet, komt vooral door haar docenten. “Suzanne Davids en andere leraars vertelden me telkens dat ik het wél zou kunnen. Diep van binnen wist ik dat ook wel, maar toch was ik zó onzeker dat ik dat duwtje in m’n rug hard nodig had.” Doorzetten doet ze ook als het moeizaam gaat, zoals bij grammatica. “Ik heb altijd tegen mezelf gezegd: volhouden, want straks breken er goede tijden aan.”

## > HET EINDDOEL

Na zeven jaar in Nederland weet Figen het zeker: hier ligt haar toekomst. Wel zijn er nog steeds hobbels te nemen. Ze is inmiddels gescheiden en wil graag een definitieve verblijfsvergunning of Nederlands paspoort, maar door allerlei tegenstrijdige IND-regels is dat nog niet gelukt. “Het is een hoop geregeld en gestress. M’n familie zegt daarom ‘kom toch terug naar Turkije’, maar dat wil ik niet. Ik heb hier zoveel energie geïnvesteerd in mijn opleidingen, er zo hard voor gewerkt. Nu kan ik er eindelijk van genieten. Ik heb een hartstikke leuke baan, een eigen huis, vriendinnen, ik kan lekker sporten. Al die dingen zou ik in Turkije niet zomaar terug kunnen krijgen.” Bovendien is Figen nog helemaal niet uitgeleerd. Op de School voor Volwasseneneducatie krijgt ze één avond per week Engelse les. “Na een dag werken is dat best vermoeiend, maar als ik eenmaal in de klas zit, denk ik meteen: leuk!” Voorlopig zijn ze bij het ROC nog niet van haar af, laat de Eindhovense weten. “Ik zou graag nog computercursussen en een boekhoudopleiding willen volgen. Leren is zo leuk, dat wil ik mijn hele leven wel blijven doen!”

# De kick

## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... ROBERT VAN DEN EERTWEGH (28)

Woonplaats: Turnhout (België)  
Roc-opleiding: School voor Handel & Marketing  
Wanneer: 1995-2000  
Nu: directeur Pro-tect Europe bv, Eindhoven

# een duwtje in de rug

# van deals sluiten

## > HET VERTREKpunt

"Al jong wist ik precies wat ik wilde: zaken doen, het liefst internationaal. Vrijheid, reizen, mensen ontmoeten. Mijn vader was vrachtwagenchauffeur, dus misschien komt het daar vandaan." Robert kiest daarom na de mavo voor het toenmalige Economisch Lyceum Eindhoven (ELE), dat een jaar later deel gaat uitmaken van ROC Eindhoven. In zijn tweede studiejaar stapt hij over naar de richting International Business-stream. "Die was helemaal Engelstalig en dat was in die tijd best bijzonder. Eigenlijk had ik niet zoveel zin in school, maar deze richting sprak me wel aan. Je kwam er trouwens niet zomaar op. Ik heb er nog flink voor moeten praten, want ze wilden alleen de meest gemotiveerde leerlingen."

## > DE BAGAGE

De roc-opleiding sluit goed aan bij Roberts hang naar vrijheid. "Er werd veel projectmatig gewerkt. Pak het maar aan, doe het zelf maar; dat was het uitgangspunt. Zo leerde je met lastige dingen omgaan, zoals plannen, problemen oplossen en deadlines halen." Dus daar heeft hij nog steeds profijt van? Robert lacht. "Ik stelde altijd dingen tot het laatste moment uit en dat zit nog steeds in me. Maar meestal gaat het goed." Waar hij heel veel aan heeft, is het Engelstalig onderwijs. Met allerlei vaktermen op het gebied van internationaal zakendoen. Ook de lessen bedrijfs-economie komen nu nog van pas. "Dat heeft me stiekem meer basiskennis opgeleverd dan ik had verwacht. In ieder geval kan ik m'n accountant uitleggen wat ik wil." En dan is er, niet te vergeten, docent Rob van de Gevel. "Zonder hem had ik mijn opleiding misschien niet afgemaakt. Er was een periode waarin ik een beetje met mezelf in de knoop zat: wat ga ik doen, wat moet ik doen. Hij heeft me daar als mentor doorheen gesleept. Ook stimuleerde hij me door te leren toen ik al als ondernemer actief was."



## > HET AVONTUUR

Het verhaal over die ondernemingslust begint in 1999, tijdens een stage bij automatiseerder Mior in Veldhoven. De Mior-holding heeft één BV, genaamd Pro-tect. Het is een 'slapende' tak waar alleen stofhoezen voor computerschermen verkocht worden. Robert stort zich daar vol op, maakt er een succesvol bedrijfs onderdeel van en treedt na z'n stage fulltime in dienst bij Mior. Het liefst wil de dan 21-jarige student Pro-tect kopen, maar dat zien de banken niet zitten. De eigenaren van Mior geven hem echter de vrije hand en een kantoor in Valkenswaard. Zo kan hij toch z'n eigen zaakjes regelen. "Daar zat ik dan, met een auto van de zaak, soms per vliegtuig pendelend naar de VS om te onderhandelen. En ondertussen moest ik nog naar school." Het jaar 2000 is dan ook bijzonder hectisch: werken, afstuderen (twee jaar later dan gepland) en ook nog de Innovatieprijs MKB-beroepsonderwijs winnen. We zijn zes jaar verder. In de tussentijd maakt Robert een uitstapje als commercieel medewerker bij Mior, koopt zich vervolgens in bij de holding (de banken geven nu wél groen licht), leidt daar als 22-jarige een commerciële afdeling en besluit in 2003 dat hij klaar is voor wat hij écht wil: zelfstandig ondernemen. "Ik verkocht mijn aandelen Mior terug en nam Pro-tect over. Sindsdien voel ik me helemaal gelukkig." Pro-tect levert nu een groot assortiment producten om computerapparatuur te beschermen. Dat varieert van laptop-tassen tot autosafes en waterdichte keyboards. "Het is een verkooporganisatie. Ik sluit contracten met producenten om hun spullen exclusief te verkopen. Aan de andere kant sluit ik contracten met vaste, liefst grote, afnemers. Bedrijven als Dell en Panasonic bijvoorbeeld."

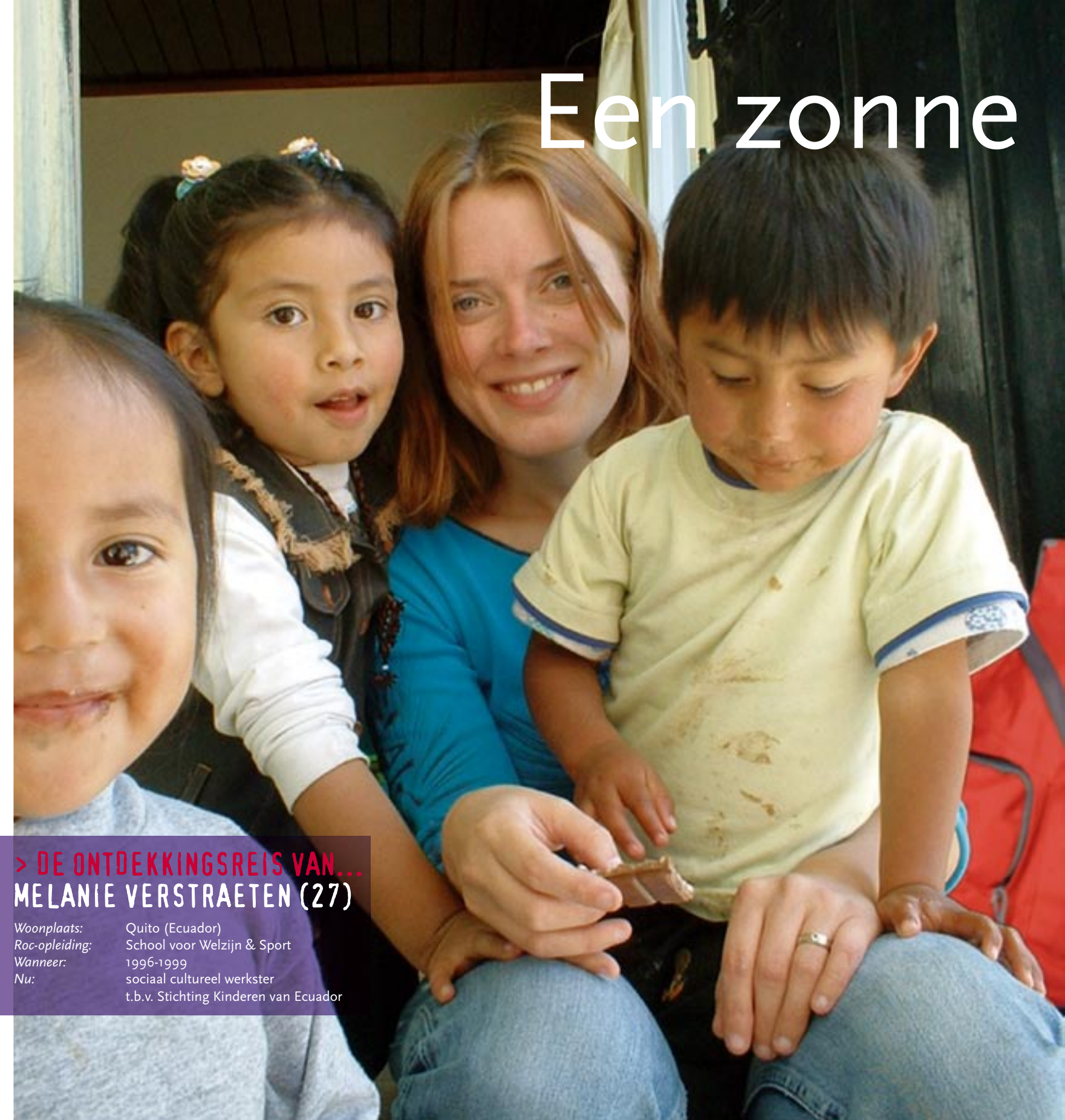
## > HINDERNISSEN EN HOOGTPUNTEN

Terugkijkend op zijn roc-tijd overheersen de leuke herinneringen. "Ik was zeker geen feestbeest, maar trok graag op met een vaste groep mensen. Twee oud-studiegenoten zijn nu nog mijn beste vrienden. Waar ik moeite mee had, was het 'nut' inzien van leren. Een goed cijfer halen betekende niet veel voor me. Alleen geld verdienen was resultaat boeken. Daarom werkte ik heel veel naast m'n studie, onder andere als taxichauffeur." De jaren bij Mior zijn, achteraf gezien, de meest leerzame geweest. "In Valkenswaard had ik het echt moeilijk, zo in m'n eentje tussen vier muren. Ik miste een sparringpartner. Toch heb ik er veel van geleerd." Ook zijn leidinggevende periode was niet de gemakkelijkste. "Maar wel erg interessant. Ik heb toen alle aspecten van het ondernemen meegemaakt."

## > HET EINDDOEL

Na wat ups en downs gaat het nu voorspoedig met zijn eigen bedrijf. Pro-tect groeit en Robert heeft zijn vizier buiten Europa gericht. "Mijn doel is op grote schaal zaken doen en toch klein blijven. Dat kan als je flinke deals afsluit." En dan maakt het hem niet uit wat hij verkoopt. Of het nou paraplu's zijn of kinderwagens. "Het gaat mij om de kick van deals sluiten, het spel van geld verdienen én laten rollen. Ik probeer nu zaken te gaan doen in Brazilië. Pas geleden was ik daar. Zat ik aan een zwembad met m'n laptop en telefoon te werken. Dat is mijn ideaal: vrijheid, onafhankelijkheid, genieten. Ook van de ontmoeting met andere mensen en culturen. Dat inspireert me. Hoe mijn toekomst eruit ziet, weet ik niet. Ik heb een algemeen idee in m'n hoofd, maar neem vooral intuïtieve beslissingen over dingen die op m'n pad komen. De buitenwereld denkt misschien: hij doet maar wat, maar ik weet wat ik wil én niet wil. En als ik iets wil, ga ik er blind voor."

# Een zonne



## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... MELANIE VERSTRAETEN (27)

Woonplaats: Quito (Ecuador)  
Roc-opleiding: School voor Welzijn & Sport  
Wanneer: 1996-1999  
Nu: sociaal cultureel werkster  
t.b.v. Stichting Kinderen van Ecuador

# straal in Ecuador

## > HET VERTREK PUNT

“Het klinkt misschien gek”, vertelt Melanie telefonisch vanuit Ecuador, “maar als kind voelde ik me al niet echt thuis in Nederland. Ik moet gewoon bergen om me heen hebben. Dat merkte ik als we op vakantie naar Zwitserland gingen. Het is een gevoel dat ik moeilijk kan omschrijven.” Ook haar sociale gevoel ontwikkelt ze al op jonge leeftijd. “Ik wilde gaan werken met probleemjongeren. Eerst dacht ik aan de politie, maar daarvoor was mijn vooropleiding nét te laag. Toen kreeg ik het advies om Sociaal Pedagogisch Werk te gaan studeren. Dat heb ik een jaar gedaan, maar het lag me niet. Het ging te veel richting de gehandicaptenzorg. Na een gesprek met een studieadviseur kwam de richting Sociaal Cultureel Werk naar boven. Die opleiding bleek uiteindelijk wel goed bij me te passen.”

## > DE BAGAGE

Melanie kijkt met veel plezier terug op haar roc-periode. “Vooral de groepsopdrachten vond ik erg leuk. Iedereen komt met andere ideeën en op die manier leer je van elkaar. Ook heb ik door school meer zelfinzicht gekregen.” Haar tweede opleidingsjaar staat in het teken van stage lopen: vier dagen werken, één dag naar school. “Opeens leek het me raar om als 18-jarige leeftijdgenoten te gaan helpen. Daarom heb ik toch maar een stageplek met jongere kinderen gezocht.” Het wordt Buurtwerk Eindhoven (nu onderdeel van Welzijn Eindhoven) in Woensel-West. Een pittige wijk, omschrijft Melanie, maar ze heeft er een onvergetelijke tijd. “Kinderwerk was het helemaal voor mij. Omdat kinderen nog niet gevormd zijn, kun je ze beter aansturen dan jongeren. Ook staan ze meer open voor creativiteit.” Melanie vindt dat ze het getroffen heeft bij Buurtwerk Eindhoven en dat gevoel is wederzijds. In haar derde opleidingsjaar mag ze er, als bijbaantje, computerles geven. Ook is ze actief als vrijwillig-

ster. Na het behalen van het roc-diploma krijgt ze er een baan aangeboden. Ze gaat als sociaal cultureel werkster aan de slag met kinderen.

## > HET AVONTUUR

Omdat ze ook ervaring wil opdoen met straatkinderen, legt Melanie contact met uitwisselingsorganisaties. Via Travel Active kan ze drie maanden naar Ecuador. “Eén maand Spaanse les, één maand vrijwilligerswerk en één maand rondreizen. Dat was de bedoeling.” Ze spaart haar vakantiedagen op en vertrekt in april 2000. Na dat eerste bezoek is ze meteen verkocht. “Het landschap, de zon, de mensen. Het was alsof ik thuiskwam.” In Quito leert ze zoveel leuke mensen kennen dat het rondreizen erbij inschiet. Daarom zegt ze het jaar daarop haar baan op en gaat opnieuw voor drie maanden, samen met vriendin Patty Theelen. Samen werken ze ook weer als vrijwilligster. Melanie wordt in dat jaar verliefd. Op Ecuador én op gids David. Geen wonder dat ze in 2002 voor de derde keer naar Zuid-Amerika afreist, ditmaal voor een half jaar. En hoewel ze na elke terugkomst weer een baan vindt, is duidelijk dat haar toekomst aan de andere kant van de wereld ligt. “Maar ik wilde per se geen werk afnemen van Ecuadorianen, want de werkloosheid is er al zo hoog.” Daarom ontstaat bij Melanie en Patty het idee een Nederlandse stichting op te richten die geld inzamelt voor projecten in Ecuador. Als het plan in 2004 rond is, vertrekt Melanie definitief naar Quito.

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Op de website [www.kinderenvanecuador.nl](http://www.kinderenvanecuador.nl) (die ze zelf onderhoudt) staat precies wat de stichting doet. Aan de ene kant worden bestaande voorzieningen, zoals een centrum voor gehandicapte kinderen, financieel gesteund. Daarnaast zet de stichting eigen activiteiten op. Bijvoorbeeld het project ‘Spelend leren op de markt’, bedoeld

voor kinderen van marktkooplui. “Deze kinderen hingen altijd maar een beetje rond en gingen niet naar school. Via ons project krijgen ze drie ochtenden per week onderwijs, speelgelegenheden en aandacht. Zo kun je iets betekenen voor hun toekomst. Ik geniet ervan om te zien hoe fijn ze dat vinden.” Werken in Quito is soms zwaar, erkent Melanie. “Veel kinderen worden mishandeld of misbruikt. In het begin nam ik dat mee naar huis. Nu kan ik het van me afzetten.” Nog steeds put ze uit haar stage- en werkervaring bij Buurtwerk Eindhoven. “Ik denk bijna dagelijks terug aan die geweldige periode.” En nu begeleidt ze zélf stagiaires. Vooral vanuit ROC Eindhoven komen regelmatig enthousiaste jonge mensen. Melanie omarmt hun nieuwe, frisse ideeën. Wel heeft ze een boodschap voor haar oude school: “Besteed meer lesuren aan creatieve ontwikkeling: drama, handvaardigheid, sport en spel. Sommige stagiaires hebben daar weinig ervaring mee, terwijl het zo belangrijk is als je met kinderen werkt!”

## > HET EINDDOEL

Dat Melanie nog terugkeert naar Nederland, is onwaarschijnlijk. Ze is inmiddels getrouwd met Ecuadoriaan David, verwacht eind februari haar eerste kind en mist ons land niet. “Wel ben ik bepaalde dingen meer gaan waarderen. De vier seizoenen bijvoorbeeld. In Ecuador heb je dat niet. Daar is het altijd om zeven uur donker.” Ze gaat ervan uit dat ze altijd met kinderen zal blijven werken. “Kinderen zijn zonnestraaltjes in moeilijke tijden. Ze zijn onschuldig en je kunt zoveel van ze leren.” Of ze nog een droom heeft? Jazeker. “Een opvanghuis voor kansarme kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen.” Hopelijk kan dat ooit via de stichting gerealiseerd worden. Maar, benadrukt Melanie, die stichting zal nooit groot worden. “Ik wil donateurs kunnen laten zien dat je met weinig geld veel kunt doen. Bij grote hulporganisaties blijft vaak geld hangen. Dat zal bij ons niet gebeuren.”

# Alles

## DE ONTDEKKINGSREIS VAN... ELS VAN OORSCHOT (25)

Woonplaats:  
Roc-opleiding:  
Wanneer:  
Nu:

Veldhoven  
School voor Uiterlijke Verzorging  
1999-2003  
medewerker planning/personneelszaken  
Piekfijn Kappers

### > HET VERTREKPUNT

Als jonge meid houdt ze ervan urenlang bezig te zijn met 'make-uppen'. Els kan niets leukers bedenken dan later als visagiste aan het werk gaan. Misschien wel bij de televisie! Haar ouders hebben daar andere ideeën over. "Zij wilden dat ik een bredere opleiding ging volgen, want in de visagie was vast geen droog brood te verdienen." Zo komt Els na de havo terecht op de School voor Uiterlijke Verzorging. Daar volgt ze eerst de verkorte opleidingen voor schoonheidsspecialiste (inclusief visagie) en voetverzorging. "Dat pedicuren, en natuurlijk het werken met make-up, vond ik hartstikke leuk. De andere kanten van schoonheidsspecialiste trokken me minder. Omdat ik makkelijk leerde en wel inzag dat je met meer opleiding ook meer kanten op kon, ben ik daarna de tweejarige kappersopleiding gaan doen." Dat pakt verrassend uit. "Vanaf dag één vond ik het fantastisch. Opeens wist ik wat ik echt wilde."

### > HET AVONTUUR

Succesvol je opleiding afsluiten en dan aan de slag. Maar dat valt niet mee, ondervindt Els in 2003. "Er waren heel weinig vacatures. Gelukkig kon ik mijn bijbaantje als chauffeur van een rolstoeltaxi uitbreiden. Dat combineerde ik met een eigen bedrijfje als ambulante kapster." Na een jaar wisselt ze de taxi in voor een benzinepomp. "Daar werkte ik van 's ochtends zes tot 's middags twee uur, zodat ik daarna nog kon knippen." Geen ideale situatie, dus als een kapsalon in Reusel haar aanbiedt twee stoelen te 'huren', gaat ze daar graag op in. Het wordt geen succes. Een half jaar later is Els terug bij af. Opnieuw wil ze voor zichzelf beginnen. "Maar ik kwam er snel achter dat je zonder startkapitaal geen pand kunt krijgen." Niet voor één gat te vangen, belt ze een vertegenwoordiger die ze nog kent vanuit de Reuselse kapsalon. "Ik zei: jij komt overal. Je weet vast waar ze mensen nodig hebben." De vertegenwoordiger meldt dat de

geregeld worden, dus heb ik veel contact met kappersopleidingen, vooral met ROC Eindhoven. Da's leuk, want daardoor kom ik regelmatig leraren van toen tegen." Het aannemen van die stagiaires valt eveneens onder haar taken. "Ik voer sollicitatiegesprekken en beoordeel kapsters tijdens een dagje proefdraaien." Piekfijn Kappers is in anderhalf jaar tijd uitgegroeid tot negen Brabantse en negen Limburgse vestigingen. Sinds februari verzorgt Els voor ál die zaken het plannings- en personeelswerk.

### > HET EINDDOEL

Ze regelt nu de planning en inzet van zo'n 160 personeelsleden en dat worden er nog meer, want Piekfijn Kappers breidt snel uit. Els zit twee dagen per week op het hoofdkantoor in Heerlen, gaat één dag de weg op om in de Brabantse vestigingen kwaliteitscontroles uit te voeren, bezoekt scholen en regelt ook zaken vanuit huis. Al dat georganiseer past helemaal bij haar, vindt ze. "Ik ben een echte regelneef." En hoe zit het met het knippen? "Dat is niet meer te combineren. Maar als ik in één van onze zaken ben en zie dat het erg druk is, spring ik altijd even bij. Dat blijft heerlijk om te doen." Waar ze ook van geniet is het begeleiden van jonge kappers. "Vanwege het contact met mensen, het helpen en het overbrengen van kennis. Ik ben erachter gekomen dat ik dat zó leuk vind dat ik op het gebied van begeleiding meer wil doen. Als docent op een kappersschool bijvoorbeeld. Daarom ben ik op dit moment aan het bekijken of een lerarenopleiding iets voor me is." Een einddoel heeft Els niet voor ogen. Misschien ooit toch een eigen zaak? Ze ziet wel hoe het loopt. "Alles heeft z'n reden. In Reusel ging het niet lekker, maar ik ben er wél de persoon tegengekomen die me op Piekfijn geweest heeft. Die periode heeft dus toch iets goeds opgeleverd."

### > DE BAGAGE

Nog steeds vertelt Els vol enthousiasme over de kappersopleiding. "Vooral school zelf vond ik geweldig. Dat zag je wel aan m'n cijfers. En ik was er altijd. Als iemand voorstelde om een terrasje te pikken, ging ik niet mee, want ik had meestal een model om te knippen. Het kappersvak leer je immers vooral door het veel te doen. Doordat ik nogal fanatiek was, had ik een leuk contact met de leraren. Als je enthousiast bent, krijg je daar ook iets voor terug." Ook haar stage bij Haarstudio P in Eindhoven was een leerzame periode. "De eigenaresse, Petra Duivens, liet me veel meekijken en gaf hele goede trainingen. Ik kreeg ook huiswerk mee, waardoor ik flink moest oefenen." Stagebegeleidster Petra geeft ook nog een boodschap mee: 'Els, jij bent eigenlijk meer een ondernemer dan een werknemer'. Een vooruitziende blik, zal later blijken.

nieuwe kappersketen Piekfijn Kappers een filiaal-leidster zoekt. Dan gaat het razendsnel: in april 2005 staat Els in de eerste Brabantse Piekfijn-vestiging, in Eindhoven. En dat is nog maar het begin.

### > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

Kent de start van haar loopbaan nogal wat hindernissen ("Ik ben in die tijd door sommige mensen flink teleurgesteld"), haar loopbaan bij Piekfijn Kappers is eigenlijk één groot hoogtepunt. "Toen ik begon, hadden ze vijf vestigingen in Limburg en dus Eindhoven. Kort daarna ging Deurne open. Mijn baas vroeg of ik ook voor die zaak, én voor alle andere nieuwe Brabantse vestigingen, de planning wilde doen. Je zorgt er dan voor dat er altijd voldoende personeel aanwezig is. Piekfijn is een echt leerbedrijf en werkt veel met stagiaires. Dat moet goed



## > DE ONTDEKKINGSREIS VAN... HENK VAN DER LINDEN (61)

Woonplaats: Stiphout  
Roc-werkkring: College van Bestuur  
Wanneer: 1996-2006  
Nu: met vervroegd pensioen



# Vertrouwen

## > HET VERTREK PUNT

“ROC Eindhoven is in 1996 ontstaan uit een fusie van zes regionale instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs, vormingswerk en volwassenen-educatie in Eindhoven”, vertelt Henk van der Linden. Dat waren het Economisch Lyceum Eindhoven (ELE), het Technisch Lyceum Eindhoven (TLE), Kempenpoort, het Regionaal Instituut voor Vak- en Beroepsonderwijs (RIVB), het Regionaal Vormingswerk en het Regionaal Educatief Centrum (REC). In 1997 kwam ook het College Opleidingen Gezondheidszorg (COG) erbij. “Alle genoemde instellingen waren al behoorlijk sterk en zelf ook uit fusies ontstaan. Dus aanvankelijk zat niemand heel erg te wachten op weer een samenvoeging”, zo blikt hij terug. “Uiteindelijk had op zeker moment iedereen in de gaten dat het toch ging gebeuren. Er is toen vanuit schoolbesturen en directies een voorbereidingsgroep gevormd. Dus toen de roc's in 1996 in heel Nederland tot stand kwamen via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs, waren we er klaar voor. We zijn de uitdaging voor beter en samenhangend beroepsonderwijs en volwasseneneducatie gemotiveerd en energiek aangegaan.”

## > DE BAGAGE

“Ik was directievoorzitter van het Regionaal Educatief Centrum en al tientallen jaren betrokken bij de volwasseneneducatie. Ik wilde mijn ervaring in die sector graag inbrengen in het bestuur van dat nieuwe roc, dus ik heb meegedaan aan de sollicitatieprocedure voor het College van Bestuur”. Met succes, want begin april 1996 wordt Henk van der Linden benoemd tot lid van het CvB, samen met Antoinette Hamoen (Kempenpoort) en Wim Metsemakers (RIVB). “We gingen - met Wim als voorzitter - aan de slag in klaslokalen die voor ons werden omgebouwd tot werkkamers. Met een kleine groep ondersteuners zijn we begonnen beleid op het gebied van onderwijs, financiën, personeel

en organisatie te formuleren. Dat voelde als pionieren. We hadden alle drie onze eigen achtergrond en inbreng. Die hebben we zo goed mogelijk benut. In ons trio was Wim de krachtige bestuurder met veel contacten in het bedrijfsleven, vertegenwoordigde Antoinette de onderwijsinhoudelijke kant en was ik meer gericht op de procesmatige en communicatieve kant. Dat heeft goed gewerkt. Elders in het land vielen die nieuwe Colleges van Bestuur soms snel uit elkaar, terwijl wij elkaar goed hebben kunnen aanvullen.”

## > HET AVONTUUR

“De eerste jaren hebben de onderwijsinstututen gewoon gefunctioneerd zoals ze dat voor de fusie al deden. Er was ook geen reden om direct ingrijpende herstructureeringen door te voeren. Ze deden het goed en stonden goed bekend. We hebben de tijd genomen om ons te oriënteren”, aldus Henk van der Linden. Behalve om koersbepaling gaat het ook om integratie van culturen. “Dat was toch een belangrijk deel van het avontuur”, zegt hij, “de vraag of we voldoende draagvlak zouden krijgen voor de omwenteling die langzaam maar zeker werd voorbereid.” Die omwenteling komt in 2000. De onderwijsinstellingen van voorheen vallen uiteen in twintig veel kleinere en branchegerichte scholen. In de scholen gaan de beroepsopleidende leerweg (bol) en de beroepsbegeleidende leerweg (de bbl – die tot 2000 voor alle branches in het RIVB werd uitgevoerd) samen. Tegelijkertijd worden ondersteunende diensten gevormd. “We gingen daarmee meer met ons gezicht naar de markt staan. Het streven was gericht op meer flexibiliteit, zowel voor deelnemers als voor bedrijven.”

## > HINDERNISSEN EN HOOGTEPUNTEN

“Als je meer wilt zijn dan een optelsom van de onderdelen, dan vereist dat fundamentele bereidheid om samen te werken en een stukje

autonomie in te leveren”, vat Henk van der Linden samen. “Dat was in het begin wel eens moeilijk, ook omdat niet iedereen dezelfde taal sprak. Maar ik heb nooit gedacht: we redden het niet. Wel eens getwijfeld of het tempo in het begin hoog genoeg was. Terugkijkend denk ik dat het toch verstandig is geweest de tijd te nemen.” De hoogtepunten: de Eland-operatie die met de reorganisatie in 2000 zijn beslag krijgt; de enorme verbetering van de gebouwensituatie met fraaie nieuwbouw aan de Sterrenlaan; de stappen op het gebied van informatisering en automatisering; het enthousiasme waarmee medewerkers aan de slag gaan met onder meer onderwijsvernieuwing; de succesvolle manifestatie van ROC Eindhoven in het Philips Stadion (2001) en op verschillende beurzen. “Maar bovenal denk ik aan de groei in maatschappelijke waardering voor ROC Eindhoven.”

## > HET EINDDOEL

Henk van der Linden neemt november 2006 afscheid van ROC Eindhoven, na tien jaar mee aan het roer te hebben gestaan. “Voor mij begint een nieuwe levensfase met heel andere doelen. Voor ROC Eindhoven is het vooral een kwestie van doorontwikkelen. We zijn een heel eind op weg, maar we hebben nog een paar mooie doelen te bereiken. De samenwerking met het bedrijfsleven kan nog beter. We kunnen onze bedrijfsvoering verder professionaliseren. Het voortijdige schoolverlaten moet verder omlaag. Er kan verder worden geïnvesteerd in de ontwikkeling van deskundig en gemotiveerd personeel. Bovenal moeten we meer werk maken van de flexibilisering van onderwijs en van scholing van werkenden. Die moeten in de huidige maatschappij meer dan voorheen de kans krijgen zich verder te ontwikkelen. Daar ligt de grote uitdaging voor de komende tien jaar. ROC Eindhoven is klaar voor de volgende fase in zijn bestaan! De manifestaties ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan - het congres en het feest voor alle medewerkers, de muziekmanifestatie voor alle deelnemers op de Markt in Eindhoven - in september 2006 getuigden hiervan en geven vertrouwen in de toekomst!”



# in de toekomst

